

MIDDEN NEDERLAND

IN DEZE BIJLAGE:

- »» VISSEN ACHTER DE LANGSDAM
- »» TERUGVANGSTEN UITGEZETTE KARPERS
- »» JEUGDDAG 2017: VEEL VIS EN VREUGDE
- »» MEERVAL MELDINGEN IN MIDDEN NEDERLAND
- »» ONDERZOEK VISPASSAGE DE POL
- »» WIJZIGINGEN VISPAS
- »» BARBEELDAG 2017 GROOT SUCCES!
- »» FEDERATIEF JEUGDTEAM MIDDEN NEDERLAND

VISSEN ACHTER DE LANGSDAM

Het afgelopen jaar is drie keer met een groep vrijwilligers gevist achter de langsdammen in de Waal bij Tiel. Dit om zoveel mogelijk kennis over de visstand ter plekke te verzamelen als aanvulling op het onderzoek dat wordt uitgevoerd door de Radboud Universiteit.

Op de visdag in juni werden door negen sportvissers in totaal 22 vissen gevangen. De vangst bestond uit winde (3), zwartbekgrondel (16), brasem (1), blankvoorn (1) en barbeel (1). In september was dit compleet anders. Toen vingen tien sportvissers in totaal 39 vissen: pontische stroomgrondel (3), witvinggrondel (3), zwartbekgrondel (3), winde (4), blankvoorn (19), brasem (6) en bot (1). Het onderzoek wordt in 2018 voortgezet en mogelijk dat er dan ook nieuwe visdagen/wedstrijden worden georganiseerd.

ELEKTRISCH VISSEN

Naast de hengelvangsten die zijn gedaan, doet Sportvisserij Nederland ook visserijkundig onderzoek achter de langsdam. Zo is er elektrisch gevist langs de dam zelf en bij de zandstranden. Ook is de broedkor ingezet om te bepalen welke jonge vis in de geul voorkomt. Bij dit onderzoek zijn de volgende soorten gevangen: baars, snoekbaars, blankvoorn, kolblei, zwart-

bekgrondel, pontische stroomgrondel, serpelwing, winde, paling, snoek, bot, meerval en kesslers grondel.

FUIKONDERZOEK

In 2017 is er tevens gestart met fuikonderzoek. Omdat de reguliere vangstmethode vooral kleine vis opleveren, was er ook behoefte aan meer inzicht in het voorkomen van volwassen vis. De fuikvangsten waren erg afwijkend ten opzichte van andere methoden. Zo werden veel meervallen en palingen gevangen, terwijl die tijdens de andere onderzoeken vaak werden gemist.

>> DOE MEE!

Als sportvisser kun je meehelpen aan het onderzoek door je vangsten achter de langsdammen door te geven. Dat kan via MijnVISmaat of door deel te nemen aan het project van de Radboud Universiteit om vangsten te registreren. Die hebben ook een eigen Facebookpagina waar nieuwtjes m.b.t. de visstand achter de langsdam worden gedeeld www.facebook.com/vissenlangsdendam/.

Kies je voor MijnVismaat, let er dan op dat je de locatie zo precies mogelijk doorgeeft (lieft met GPS coördinaten) en dat je een van de volgende notities toevoegt: (1) "Langsdam Waal-Wamel" of "Langsdam Waal-Ophemert", (2) plus je naam.

TERUGVANGSTEN UITGEZETTE KARPERS

De federatie is vanaf 2014 flink actief met het uitzetten van karpers. Maar wat levert dat op? Een aantal projecten volgen we intensief om te achterhalen waar de vissen blijven, hoe hard ze groeien en welke karpertypen de beste vangstresultaten geven.

De eerste uitzetting die volledig door de federatie werd georganiseerd en is gevolgd, betreft die in de Oude IJssel. Hier zijn in het voor- en najaar van 2014 in totaal 120 spiegelkarpers uitgezet. Deze vissen waren afkomstig van twee verschillende kwekers. Inmiddels zijn we drie jaar verder en zitten we op een totaal van 64 terugmeldingen. Dit is een meldingspercentage van bijna 27% – een mooi resultaat! Bovendien krijgen we nog steeds meldingen binnen van niet eerder gevangen vissen.

FLINK GEGROEID

Aan de hand van de terugmeldingen kunnen we zien dat bepaalde vissen migratiegedrag vertonen en door vispassages en scheepvaartsluizen trekken. Zo pendelen sommige karpers tussen verschillende stuwvakken en zijn acht vissen in een ander stuwvak teruggevangen. De vangstgegevens laten zien dat de groei er ook goed in zit. De vissen die in het voorjaar van 2014 zijn uitgezet op 1 tot 1,5 kg per stuk, werden dit najaar gevangen op gewichten tussen de 8 en 12 kg. In vier groei-seizoenen zijn deze vissen zo'n 7 tot 10 kg gegroeid, wat neerkomt op ca. 2 kg per jaar.

Ook de vissen die in het najaar van 2014 zijn uitgezet vertonen een vergelijkbare groeicurve.

ACTIERADIUS

In het najaar van 2014 en 2016 zijn ook karpers uitgezet in Rhederlaag bij Giesbeek. Hier krijgen we niet zoveel terugmeldingen als bij het spiegelkarperproject van de Oude IJssel, maar het is wel interessant om te zien dat een aantal vissen buiten Rhederlaag wordt gevangen. Van de dertien meldingen die we hebben ontvangen, kwamen zeven vissen van de IJssel, twee van de Nederrijn en vijf van Rhederlaag zelf. Daarbij zit een dubbeling, want één vis is zelfs twee keer gevangen: eerst in de Nederrijn en later in de IJssel. Het lijkt er dan ook op dat deze vissen mobiel zijn en een grote actieradius hebben.

PLANNING NAJAAR

Deze winter worden opnieuw karpers uitgezet, waarbij dit conform het beleid van

de federatie telkens in een mix van 50% schubkarper en 50% spiegelkarper wordt gedaan. Alle spiegelkarpers worden gemeent, gewogen en van twee zijden gefotografeerd. Om de herkenning te vergroten, worden de beter beschubde spiegelkarpers aangekocht bij kwekers.

Dit najaar worden er op drie locaties karpers uitgezet:

- Strandpark Slijk Ewijk bij Ewijk
- Nederrijn (stuwvak Driel – Maurik)
- Hambroekplas bij Borculo

Op de meeste wateren worden meerdere uitzettingen gedaan om het bestand langzaam op te bouwen. Zo betreft de uitzetting in Strandpark Slijk Ewijk de tweede ronde, waarna er nog één volgt. Die op de Nederrijn is een eenmalige uitzet om het oude quotum van het spiegelkarperproject Nederrijn vol te maken. De Hambroekplas is voor het eerst aan de beurt en krijgt over vijf jaar nog één uitzet.

JEUGDDAG 2017: VEEL VIS EN VREUGDE

Deze zomer vond de vijfde editie van de jeugddag van Hengelsport Federatie Midden Nederland plaats. Dit evenement wordt ieder jaar groter: meer deelnemers, meer vrijwilligers en nog meer en grotere vissen die worden gevangen.

Dit jaar werd de jeugddag gehouden aan de schitterende visvijvers van HSV het Stekelbaarsje in Arkel. HSV de Snoek uit Leerdam, HSV De Ruisvoorn uit Acquoy en HSV Gorinchem waren ook met vrijwilligers aanwezig om mee te helpen. Bijna 120 kinderen stonden 's ochtends te popelen om een hengel uit te gooien – voor sommigen was dat voor het eerst. Na een enthousiast welkomstwoord van wethouder Elisabeth van Leeuwen en federatievoorzitter Sjaak Koppers, konden alle kinderen richting de eerste workshop.

ZES WORKSHOPS

Bij de diverse workshops kregen ze de kans om onder begeleiding meerdere visserijdisciplines uit te proberen. Denk hierbij aan feedervissen, met de vaste stok en elastiek op karper vissen, voorn-tjes vangen, roofvissen, karpervissen met beetmelders en vlieg-vissen. Bij iedere workshop was het motto: zo min mogelijk theorie, zo veel mogelijk praktijk. Het duurde dan ook niet lang voordat de eerste karpers, brasems en zeelten werden gevangen. In de naastgelegen polder-sloot waar het roofvissen plaatsvond, werden ook snoeken gevangen.

Natuurlijk werd er ook gevestig – en gevangen!

MISSIE GESLAAGD!

Ondanks dat de kids een lange dag achter de rug hadden – ze woonden zes workshops van ieder bijna een uur bij – liet een aantal kinderen weten dat zij het jammer vonden dat zij rond 16.00 uur weer naar huis gingen. Missie geslaagd! De vrijwilligers van de samenwerkende hengelsportverenigingen – daarbij ondersteund door de Snoekstudiegroep Nederland-België, Vereniging Nederlandse Vliegvissers en spiegelkarperproject Nijmegen – hebben uitstekend werk verricht. Houd voor alle ins en outs over de jeugddag van volgend jaar de website van de federatie in de gaten.

Wethouder Elisabeth van Leeuwen en federatievoorzitter Sjaak Koppers openen de jeugddag in Arkel.

MEERVAL MELDINGEN IN MIDDEN NEDERLAND

Het gaat erg goed met de meerval, en dat levert veel vangstmeldingen op. Daarbij zitten steeds vaker ook exemplaren van zeer groot formaat! Afgelopen zomer stond de meerval opvallend vaak centraal in nieuwsberichten uit onze regio.

FOTO: JANNY BOSMAN

De eerste melding betrof een meerval van 1.79 meter uit het Bijlandsch Kanaal bij Tolkamer. Dit nieuws ging 'viraal' op social media. Daarna was het de beurt aan een reuzenmeerval uit de Linge bij Leerdam van 1.80 meter. Begin augustus kwam er een heel mooi filmpje voorbij van Ryan van 11 jaar die een reuzenmeerval had gevangen. Een vis van maar liefst 1.78 meter werd binnengehaald in de IJssel bij Dieren.

LANGSDAMMEN

In navolging van de grote meervallen kwamen er ook ineens meldingen binnen van meervallen achter de langsdammen bij Tiel. Hier doen Sportvisserij Nederland en de federatie voor het tweede jaar onderzoek naar de visstand. Vorig jaar werd er niet een gevangen, maar afgelopen zomer kwamen er zowel aan de hengel als met elektrisch vissen meervallen boven water. Niet zo groot als de hiervoor gemelde exempla-

ren, maar toch. Het gaat goed met de meerval, dat is hartstikke duidelijk!

GROTE RIVIEREN

Gezien het feit dat vrijwel alle grote rivieren binnen het federatiegebied liggen, is in onze regio genoeg meerval te vinden. Er wordt ook steeds meer gericht op gevestig, met name de grote rivieren vormen een uitdaging voor de gevestigde sportvisser. In de IJssel, Waal

en Rijn wordt regelmatig meerval gevestig, maar ook van de Linge en Oude IJssel komen meldingen. Bovendien is in de Maas – die aan ons gebied grenst – ook goed meerval te vangen.

MEGAVANGST

De kleinere exemplaren worden meestal gevestig door feedervissers die met wormen, pellets of kaas zitten te vissen. Maar ook roofvissers die met hun kunstaas in de buurt van de bodem vissen, slaan regelmatig een meerval aan de haak. Deze vissen zijn echter veelal te groot en sterk om binnen te kunnen halen, maar zo nu en dan is het met wat geluk en geduld mogelijk om een megavangst te doen!

Overzichtkaartje van meervalmeldingen in Midden Nederland.

ONDERZOEK VISPASSAGE DE POL

In de Oude IJssel bij Gaanderen is een 1,5 km lange vistrap aangelegd zodat vissen stroomopwaarts kunnen migreren. Vrijwilligers van de federatie helpen bij het onderzoek naar de werking van de vistrap.

De vrijwilligers lichten de fuiken en noteren de vangstgegevens. Dit gebeurt onder begeleiding van een medewerker van een adviesbureau. Voor de vrijwilligers is het leuk om te doen, het waterschap bespaart geld en het draagt bij aan een goede onderlinge samenwerking. Gedurende de vijf weken dat de vrijwilligers de vistrap hebben onderzocht zijn, bovendien verschillende ontdekkingen gedaan.

NIEUW HABITAT

Zo bleek de vistrap niet alleen prima te werken voor migrerende vissen, maar voorziet deze ook deels in een nieuw habitat voor een aantal vissoorten. Doordat er naast de lange vistrap ondiepe baaien zijn aangelegd, wordt de vistrap eveneens gebruikt als paaiplaats. Tijdens het onderzoek in de vistrap – waarbij tevens elektrisch werd gevestigd – kwamen verschillende karpers boven water die duidelijk onderweg waren naar de ondiepe delen van de vistrap.

VEERTIEN VISSOORTEN

Gedurende het fuikonderzoek zijn er in totaal 1.440 vissen gevangen – verdeeld over veertien soorten. Blankvoorn is het meest aangetroffen (856 stuks), gevolgd door riviergrondel (362 stuks). De andere vissoorten waren: snoek, baars, pos, roofblei, kolblei, snoekbaars, brasem, hybride, kopvoorn, serpel, blauwneus en winde. De conclusie is dat de vistrap voor de meeste soorten prima functioneert en dat migrerende vissoorten een barrière minder tegenkomen in de Oude IJssel.

WIJZIGINGEN VISPAS

De afgelopen zomer zijn er een aantal kleine wijzigingen geweest in de VISpas binnen de federatie. Hieronder zetten we de veranderingen op een rijtje.

In Winterswijk, Oude IJsselstreek, Berkelland, Aalten en Doetinchem is het gebruik van schuilmiddelen nu toegestaan.

Zo was de federatie helaas genoodzaakt om in Arnhem bij de Hoefijzerkolk extra voorwaarden te stellen om het water niet helemaal kwijt te raken. En ook in de Boven Slinge bij Winterswijk – waar veel vliegvisserij komen – hebben we wat delen uit de VISpas moeten halen. Dit had ermee te maken dat er veel stukken in de VISpas zaten, die er eigenlijk niet in hadden mogen staan omdat het particuliere terreinen betrof. Op de VISplanner app is nu duidelijk zichtbaar waar wel en niet mag worden gevestigd in deze fraaie beek. Uiteraard blijft overeind dat vissers zelf goed moeten opletten waar oevers wel of niet mogen worden betreden.

AANVULLINGEN

Er zijn ook aanvullingen in de VISpas. Zo deed de kans zich voor om in een regio het gebruik van tentjes gelegaliseerd te krijgen. Van het waterschap hadden we al toestemming voor het nachtvisserij, maar gemeenten hadden hun APV nog niet aangepast waardoor het gebruik van schuilmiddelen verboden was. Inmiddels is voor de gemeenten Winterswijk, Oude IJsselstreek, Berkelland, Aalten, Duiven en Doetinchem toestemming gekregen voor het plaatsen van tentjes. Met een aantal andere gemeenten zijn we nog in overleg om te kijken of zij het gebruik van schuilmiddelen ook willen legaliseren.

BARBEELDAG 2017 GROOT SUCCES!

Het vissen op barbeel is razend populair. Dat bleek wel op de barbeeldag die op 23 september langs de IJssel bij Veessen werd georganiseerd. Daar konden bezoekers alles te weten komen over het barbeelvissen.

Voor buurfederatie Sportvisserij Oost-Nederland was dit de derde keer dat zij de barbeeldag organiseerden. Dit jaar sloegen zij de handen ineen met de Hengelsport Federatie Midden Nederland en 'The Barbelsociety' met als doel om nog groter uit te pakken. Ook de Vereniging Nederlandse Vliegvisserij (VNV) was in Veessen aanwezig om uitleg demonstraties te geven over het vliegvisserij op barbeel.

JEUGDPLEIN

Op het evenement was ook een jeugdplein ingericht. Daar konden kids onder begeleiding van Vismeesters feedervissen in de IJssel om te proberen een barbeel te vangen. Hun vangsten – voornamelijk blankvoorn en grondel – werden tijdelijk bewaard in een groot aquarium zodat ze met behulp van zoekkaarten konden kijken welke vissoort zij hadden gevangen.

>> BARBEELVISSEN

Het formaat, de pracht en de kracht van de vis maken dat het vissen op barbeel zo enorm populair is. Barbeel (*Barbus barbus*) is een vissoort die houdt van stromend water. De IJssel, de Waal en de Grensmaas (Limburg) zijn de drie voornaamste wateren waar er in Nederland op barbeel wordt gevestigd. Veel stukken van deze rivieren kunnen met de VISpas worden bevestigd. Check voordat je op een stek neerstrijkt altijd even op www.visplanner.nl of dat gedeelte van het water in de VISpas is opgenomen.

LEZINGEN

Verfijnd barbeelvisser Leon Haenen deelde zijn ervaringen met het barbeelvissen die hij voornamelijk in het zuiden van het land heeft opgedaan. Wereldreiziger en sportvisser Arnout Terlouw liet tijdens zijn presentatie zien dat barbeelachtige vissen in het buitenland nog veel groter kunnen worden. Vis TV-presentator Marco Kraal liet in zijn presentatie zien hoe de barbeelvisserij zich door de jaren heen heeft ontwikkeld.

HARD WERKEN

De verwachting was dat er aardig wat barbeel zou worden gevangen tijdens de barbeeldag. De demovissers waren namelijk enkele dagen eerder al langs de IJssel neergestreken en hadden in aanloop naar de barbeeldag veel en grote barbelen gevangen. Helaas zette deze trend zich niet door en was het hard werken voor een visje. Door actief te vissen met maden konden de demovissers toch nog drie fraaie barbelen tonen aan het publiek.

FEDERATIEF JEUGDTEAM MIDDEN NEDERLAND

Team Midden Nederland (v.l.n.r.): Roy Vaanholt, Dick Berends, Christian Surquin, Nick Knipscheer (achterste rij), Stijn Kersten, Ties Dekkers en Mathias Ruhe (voorste rij).

Begin dit jaar is Hengelsport Federatie Midden Nederland gestart met de oprichting van een jeugdteam dat deelneemt aan de Evezet Nationale Teamcompetitie. Dit om de jeugd te interesseren voor het wedstrijdvisseren.

De federatie is begonnen met het begeleiden van jeugdige vissers om ze zo te enthousiasmeren en op te leiden tot kundige wedstrijdvisseren. Op basis van enkele clinics is een team van vijf vissers geselecteerd dat dit jaar heeft deelgenomen aan de Nationale Teamcompetitie. Het team wordt financieel ondersteund door Federatie Midden Nederland en Champions Feed is de voersponsor. Twee begeleiders helpen de jeugdvisseren met de voorbereiding op wedstrijden en coachen de jeugd tijdens de krachtmetingen met andere ploegen.

DROOMSTART

De Nationale Teamcompetitie ging op 23 en 24 september van start aan het Kanaal door Voorne te Hellevoetsluis. Tijdens de

trainingen bleek al snel dat het een lastige visserij zou worden. Toch werd er een tactiek uitgestippeld waarmee het team vol vertrouwen de wedstrijd in ging. Tijdens de eerste wedstrijd ving alle teamleden een leuk aantal voorns en sommigen wisten ook één of meerdere brasems te vangen. Deze bonusvissen waren erg belangrijk voor een goede uitslag. Stijn Kersten wist zelfs drie brasems te vangen en won daarmee de wedstrijd! Ook de rest van het team deed goede zaken, zodat we na de eerste wedstrijd op een hele knappe vierde plek stonden. Een droomstart voor dit jonge en nog onervaren team.

ENTHOUSIAST

Op zondag was de visserij een stuk moeilijker dan de dag ervoor. Toch ving iedereen ook in de tweede wedstrijd een mooi aantal voorns. Helaas bleven de bonusvissen die dag weg, waardoor er een iets mindere uitslag werd behaald. Na het eerste weekend van de Teamcompetitie staat Team Midden Nederland netjes op een tiende plek. Iedereen heeft veel geleerd en het team kan niet wachten tot de volgende wedstrijd. Dat bleek wel uit het feit dat direct werd besloten om de volgende week

» TEAM MIDDEN NEDERLAND 2018

Lijkt het je leuk om ook wedstrijden te vissen? Infomeer dan bij je lokale hengelsportvereniging of er jeugdwedstrijden zijn. Houd ook de website van Federatie Midden Nederland in de gaten. Volgend jaar organiseert de federatie opnieuw enkele clinics waar je aan kunt deelnemen. Een aantal goede, ervaren wedstrijdvisseren is hierbij aanwezig om je van advies te voorzien. Ook worden er weer enkele vissers uitgekozen die kunnen deelnemen aan de Evezet Nationale Teamcompetitie 2018.

weer te oefenen voor de volgende wedstrijd aan het Noord-Hollands Kanaal. Hoe onze jongens daar hebben gepresteerd, lees je op www.hfmiddennederland.nl.

